

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2020-12941
Den 1. oktober 2020

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020

SAMLENOTAT

1. MFF - status	2
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 (udkast til konklusioner)	6
3. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd	8
4. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien.....	10
5. Den årlige dialog om retsstatsprincippet	13

1. MFF - status

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret udgave af samlenotat. Opdateringer i forhold til samlenotat af 10. september 2020 er markeret med streg i margin.

1. Resumé

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument. I medfør af Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde skal Europa-Parlamentet give sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer af den flerårige finansielle ramme, inden denne vedtages med enstemmighed af Rådet.

Dagsordenspunktet forventes at omfatte en status fra formandskabet for de igangværende drøftelser med Europa-Parlamentet om EU's flerårige finansielle ramme. Der forventes ingen større substansdrøftelse, idet landenes holdninger må forventes at svare til det aftalte i Det Europæiske Råds konklusioner af 21. juli 2020.

Regeringen finder det helt centralt, at Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en afspejles i formandskabets forhandlinger med Europa-Parlamentet.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om en aftale vedr. EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument.

Den finansielle ramme fastlægges i en forordning, som vedtages af Rådet med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Det fremgår af artikel 311 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at Rådet efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed fastlægger bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter.

Genopretningsinstrumentet er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 122, hvorefter Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Det forventes, at formandskabet med dagsordenspunktet vil give en status for de pågående drøftelser med Europa-Parlamentet og redegøre for forventningerne til videre proces.

3. Formål og indhold

Det Europæiske Råd nåede den 21. juli 2020 til enighed om EU's flerårige finansielle ramme 2021-2027, som nu skal behandles i Europa-Parlamentet.

Hovedpunkter i aftalen om den ordinære MFF

Aftalen indebærer et udgiftsniveau inden for MFF's forpligtigelsesloft på 1.074 mia. euro i alt for 2021-2027. Kommissionens oprindelige MFF-forslag fra maj 2018 var på 1.135 mia. euro, mens Kommissionens forslag af 27. maj indeholdt et udgiftsniveau på 1.100 mia. euro.

Der blev samtidig opnået enighed om rabatter til Tyskland, Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark for hele budgetperioden. I Kommissionens forslag var rabatterne foreslået udfaset over perioden. Den danske rabat blev fastsat til 2,7 mia. kr. årligt. Den nuværende danske rabat er på ca. 1 mia. kr. årligt.

Andelen af budgettet, der går til de moderne politikker, stiger fra ca. 24 pct. i indeværende MFF til ca. 46 pct. af MFF'en og genopretningsmidlerne. Landbrug og samhørighed skønnes at falde fra henholdsvis 37 og 33 pct. i dag til 23 og 26 pct. i 2021-2027.

Klimaet får en mere fremtrædende stilling i budgettet. Den såkaldte klima-mainstreaming øges fra de oprindeligt foreslåede 25 pct. af budgettet til 30 pct. og omfatter både MFF'en og genopretningsmidlerne. Klima-mainstreamingen udgør i den nuværende MFF 20 pct. Det svarer til en samlet stigning på 212 mia. euro. Udgifterne i såvel MFF'en som genopretningsmidlerne skal være konsistente med Parisaftalen og "do-no-harm"-princippet. Der indføres endvidere en metode for overvågning af klimaudgifterne og performance. Kommissionen skal årligt rapportere om brugen af midler til klimarelaterede opgaver.

Aftalen indeholder en ny egen indtægt vedrørende ikke-genanvendt plastik. Kommissionen skal i første halvdel af 2021 fremsætte forslag om nye egne indtægter vedrørende en CO₂-toldmekanisme og en digital afgift. Kommissionen opfordres endvidere til at fremsætte et revideret forslag vedrørende en ny egen indtægt baseret på kvotehandel (ETS) og muligvis udvide indtægten til at omfatte luftfart og skibsfart. Det foreslås, at indtægterne fra eventuelle nye egne indtægter skal gå til tidligere afdrag på genopretningsinstrumentet.

Aftalen indeholder endvidere en direkte kobling mellem EU-budgettet og retsstatsprincippet. Mekanismen skal kunne aktiveres ved kvalificeret flertal. Dette vil senere skulle konkretiseres i et lovforslag.

Forskningsmidlerne uddeles fortsat med excellence-princippet som hovedkriterium.

Endelig fastholdes bevillingen til Grønlandsinstrumentet på niveauet i Kommissionens forslag.

Hovedpunkter i aftalen om Genopretningsinstrument

Der afsættes samlet 750 mia. euro i genopretningsmidler. Tilskuddelen reduceres fra 500 mia. euro i Kommissionens forslag til 390 mia. euro. Lånedelen øges fra 250 mia. euro til 360 mia. euro. Fordelingen mellem tilskud og lån ændres dermed fra 2/3 i tilskud og 1/3 i lån til 52 pct. i tilskud og 48 pct. i lån. Tidsperioden for at kunne forpligte midler fra fonden reduceres fra 4 år i Kommissionens forslag til 3 år.

Udbetalingen af midlerne kobles med krav om reformer og skal herudover bidrage til at fremme den grønne omstilling og digitaliseringen. Rådets rolle i vurderingen af landenes genopretningsplaner styrkes, ligesom der indføres mulighed for at bede om en drøftelse på Det Europæiske Råd, hvis et eller flere lande finder, at der er alvorlige afgivelser fra målsætningerne i en genopretningsplan.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 23. juli 2020 en resolution vedrørende Det Europæiske Råds konklusioner om den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og et genopretningsinstrument, som fastlægger Europa-Parlamentets holdning med henblik på en aftale. Heri tilkendegives det, at MFF-aftalen samlet set ikke accepteres som den ser ud.

Der gives udtryk for, at tilbagebetalingen af lånene bag EU's genopretningsinstrument skal ske gennem introduktionen af nye egne indtægter i første halvdel af den kommende MFF-periode. Dertil gentages modstand mod videreførelsen af rabatter.

Det aftalte udgiftsniveau beklages i resolutionen, idet man ønsker at øge bevillingerne til en række udgiftsprogrammer.

Fsva. retsstatsmekanismen genbekræftes Europa-Parlamentets krav om at færdiggøre arbejdet med en mekanisme til beskyttelse af EU budgettet i tilfælde af systematiske trusler mod Unionens værdier.

Der gives endvidere udtryk for krav om en midtvejsevaluering af MFF'en, som skal træde i kraft senest ved udgangen af 2024.

Endelig gives udtryk for ønske om, at forhandlingerne afsluttes senest ved udgangen af oktober 2020.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om en drøftelse i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

Drøftelsen om EU's flerårige finansielle ramme har ikke direkte konsekvenser for dansk ret. En udmøntning af den flerårige finansielle ramme i form af EU's årlige budgetter vil resultere i et dansk bidrag til EU's budget, som skal opføres på de årlige finanslove.

Folketinget skal meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Konsekvenser

Finansministeriet skønner på baggrund af foreløbige beregninger, at Det Europæiske Råds aftale vil medføre en stigning i det gennemsnitlige danske EU-bidrag på 4,5 mia. kr. årligt 2021-2027 ift. perioden 2014-2020 under en række forudsætninger og antagelser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at landenes holdninger vil svare til det aftalte i Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en af 21. juli 2020. Da dagsordenspunktet forventes at omfatte en status

fra formandskabet for de igangværende drøftelser med Europa-Parlamentet om MFF'en, forventes landene at kunne tage denne status til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det helt centralt, at Det Europæiske Råds konklusioner om MFF'en afspejles i formandskabets forhandlinger med Europa-Parlamentet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådsmødet d. 13. oktober 2020 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. maj 2018, den 20. juni 2018, den 14. september 2018, den 12. oktober 2018, den 2. november 2018, den 7. december 2018, den 3. januar 2019 (skriftlig), den 8. februar 2019, den 15. marts 2019, den 3. april 2019, den 15. maj 2019 (skriftlig), den 6. juni 2019 (skriftlig), den 10. juli 2019 (skriftlig), den 13. september 2019, den 15. november 2019, den 6. december 2019, den 24. januar 2020, den 21. februar 2020 og den 18. september 2020.

Forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 31. januar 2020 og den 16. juni 2020.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 (udkast til konklusioner)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020 forventes udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 at blive drøftet. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af EU's klimamål for 2030, EU's relation til Afrika samt forhandlingerne om EU's fremtidige forhold til Storbritannien.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 15. – 16. oktober 2020. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020 er det forventningen, at udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 vil blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af EU's klimamål for 2030, EU's relation til Afrika samt forhandlingerne om EU's fremtidige forhold til Storbritannien.

Klima blev senest drøftet på Det Europæiske Råd i december 2019, hvor stats- og regeringscheferne nåede til enighed om et klimaneutralt EU senest i 2050. Næste skridt i forhandlingerne er EU's klimamålsætning for 2030, som nu er på Det Europæiske Råds dagsorden.

Der forventes en drøftelse af EU's relation til Afrika, der skal forberede de kommende EU-AU-højniveaumøder. Disse møder skal bidrage til at videreudvikle EU-AU-partnerskabet på en række prioritetsområder som stabilitet, handel og grøn omstilling frem mod, at et egentligt topmøde kan afholdes i foråret 2021.

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien nærmer sig den afgørende fase, idet der sigtes efter en politisk aftale i oktober. Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober kan blive centralt ift. slutspillet i forhandlingerne. Det nærmere indhold af drøftelsen vil afhænge af status på forhandlingerne på tidspunktet for mødet i Det Europæiske Råd.

Det kan forventes, at andre emner tilføjes frem mod mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd den 15. - 16. oktober 2020 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til konklusioner, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Der er tale om en vigtig drøftelse af udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd, som finder sted få dage før mødets afholdelse. Fra dansk side vil man arbejde for at fremme danske synspunkter i forhold til den kendte dagsorden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet (almindelige anliggender) er ansvarlig for opfølgning på møder i Det Europæiske Råd i samarbejde med Kommissionsformanden og formanden for Det Europæiske Råd. Opfølgning på Det Europæiske Råds møder forventes at være på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020. Det er forventningen, at formandskabet på mødet vil gennemgå status for implementeringen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds seneste møder, herunder det ekstraordinære møde den 1. – 2. oktober 2020.

2. Baggrund

I henhold til art. 16, stk. 6. TEU er Rådet (almindelige anliggender) ansvarlig for opfølgning på møder i Det Europæiske Råd i samarbejde med kommissionsformanden og formanden for Det Europæiske Råd. Der er blandt medlemslandene bred opbakning til, at Rådet (almindelige anliggender) systematisk følger op på Det Europæiske Råds beslutninger med henblik på at sikre fuld og effektiv implementering af stats- og regeringschefernes beslutninger.

3. Formål og indhold

Det er forventningen, at Rådet (almindelige anliggender) den 13. oktober vil følge op på arbejdet med gennemførelse af Det Europæiske Råds beslutninger, herunder det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. – 2. oktober 2020, hvor stats- og regeringscheferne forventes at vedtage konklusioner vedrørende det indre marked, det digitale område og muligvis eksterne relationer. Det er forventningen, at det tyske formandskab på mødet vil gennemgå status for opfølgningen på Det Europæiske Råds konklusioner, herunder de igangværende og kommende initiativer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til at sikre hurtig og effektiv opfølgning på konklusionerne fra det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 1. – 2. oktober 2020.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at Rådet (almindelige anliggender) systematisk følger op på møder i Det Europæiske Råd med henblik på at sikre effektiv implementering af de vedtagne konklusioner og at levere konkrete resultater til borgerne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet forventes en status for forhandlingerne og genbekræftelse af medlemslandenes støtte til EU's fælles tilgang forud for det afgørende slutspil i forhandlingerne. Fra dansk side støtter man EU's forhandlingstilgang mhp. at sikre en ambitiøs aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser. De centrale udestående forhandlingsspørgsmål vedrører fair konkurrencevilkår og fiskeri.

2. Baggrund

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien blev igangsat i starten af marts 2020 efter vedtagelsen af EU's forhandlingsmandat og fremlæggelsen af Storbritanniens regeringstilgang. I juni 2020 blev der på et topmøde mellem EU og Storbritannien gjort status for forhandlingerne, og det stod klart, at Storbritannien på trods af begrænsede fremskridt i forhandlingerne ikke ønskede at gøre brug af muligheden for en forlængelse af overgangsperioden.

På trods af et intensiveret forhandlingsforløb over sommeren og i det tidlige efterår er der fortsat stor afstand mellem parterne på centrale spørgsmål, specielt ift. fair konkurrencevilkår, navnlig statsstøtte, og fiskeri, men også andre emner som EU-domstolens rolle og aftalens arkitektur er vanskelige, og Storbritannien ser fortsat ikke behov for aftale om udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab. Derudover er parterne også uenige om fremgangsmåden i forhandlingerne, hvor Storbritannien ønsker at forhandle og lukke forhandlingsspor separat i takt med, at man når til enighed. Heroverfor fastholder EU en samlet tilgang til forhandlingerne, så man opretholder det høje ambitionsniveau for det fremtidige forhold og sikrer en parallelitet og balance mellem de forskellige forhandlingsspor – herunder mellem markedsadgang og fair konkurrencevilkår og mellem en fiskeriaftale og handelsforholdet.

Forhandlingerne fortsætter, og sigtemålet er indtil videre politisk enighed mellem EU og Storbritannien om en aftale i forbindelse med Det Europæisk Råd den 15.- 16. oktober 2020, hvilket dog på forhånd ikke er givet, og forhandlingerne kan trække ud eller ende i ingen aftale.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en drøftelse, der vil gøre status for forhandlingerne mellem EU og Storbritannien og perspektivet for en snarlig aftale i det endelige slutspil i forhandlingerne. Drøftelsen ventes i høj grad at afhænge af det videre forløb i forhandlingerne frem mod Rådsmødet, herunder om der er britisk bevægelse på de centrale spørgsmål og mulige konturer af aftaleelementer på disse områder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men vil i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 skulle godkende en associeringsaftale mellem EU og Storbritannien.

Europaparlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarsamlingen den 18. juni 2020.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for nuværende, da medlemslandene har autoriseret Kommissionen til at forhandle på EU's vegne.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Storbritanniens udtræden af EU vil få negative samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark, afledt af et mindre tæt handelssamkvem med Storbritannien. Indgåelse af en ambitiøs og vidtgående frihandelsaftale mellem EU og Storbritannien vil kunne bidrage til at afbøde nogle af disse konsekvenser. Ligeledes vil det have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, hvis Brexit reducerer adgangen til britiske farvande for danske fiskere. I perioden 2016-2018 landede danske fiskere fangster fra britiske farvande svarende til en værdi af ca. 1 mia. kr.

Brexit kan medføre statsfinansielle konsekvenser, idet dette dog vil afhænge af, hvordan en evt. aftale med Storbritannien om det fremtidige forhold ser ud.

8. Høring

Kommissionens forslag til forhandlingsmandat blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være fortsat bred opbakning til EU's overordnede forhandlingstilgang og chefforhandler Michel Barnier med vægt på behovet for parallelle fremskridt på tværs af de forskellige forhandlingsspor og en fair balance mellem rettigheder og pligter i en aftale med Storbritannien om det fremtidige forhold.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ønskes det tættest mulige fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien baseret på balance mellem rettigheder og pligter, så der sikres fair konkurrencevilkår på det indre marked med opretholdelse af høje standarder. Hertil kommer fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand og udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab med Storbritannien.

Fra dansk side støtter man EU's overordnede forhandlingstilgang, herunder en fastholdelse af paralleliteten mellem de forskellige forhandlingsspor. Det er centralt for at sikre en ambitiøs og bæredygtig aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser, ikke mindst hvad angår niveauet af markedsadgang og forpligtelser på fair konkurrence og opretholdelse af høje standarder såvel som fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold blev senest forelagt Europaudvalget den 18. september 2020 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 22. september 2020.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020.

Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver har løbende været forelagt Folketingets Europaudvalg, senest den 15. oktober 2019 i forbindelse med forelæggelsen af Rådsmødet (almindelige anliggender) – artikel 50. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

5. Den årlige dialog om retsstatsprincippet

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober forventes en præsentation af Kommissionens første årlige retsstatsrapport. Præsentationen forventes efterfulgt af en horisontal drøftelse af retsstatssituationen på tværs af EU. Fra dansk side støtter man generelt Kommissionens indsats for at øge monitorering af retsstatsforholdene i medlemsstaterne. Fra dansk side støtter man ligeledes det tyske formandskabs initiativ om at opdele retsstatsdialogen i først en horisontal drøftelse og efterfølgende en landespecifik drøftelse på baggrund af Kommissionens rapport.

2. Baggrund

Kommissionen har offentliggjort sin første årlige retsstatsrapport. Rapporten redegør for retsstatsforholdene på tværs af EU samt i de enkelte medlemsstaterne.

Som led i indsatsen for at styrke retsstatsprincippet i EU's medlemsstater lagde Kommissionen i en meddelelse fra juni 2019 op til, at Kommissionen på årlig basis skulle udarbejde en retsstatsrapport. Formålet med rapporten er at monitorere efterlevelsen af retsstatsprincippet på tværs af EU's medlemsstater for bedre rettidigt at kunne identificere problematiske tendenser og dermed forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer. Forslaget fik bred opbakning blandt medlemsstaterne.

Rapporten udarbejdes for første gang i 2020. Rapporten baserer sig på skriftlige bidrag fra samtlige medlemsstater samt på anerkendte kilder såsom Venedig-Kommissionen og Europarådets antikorrupsionsorgan GRECO (Group of States Against Corruption). Det var også hensigten, at rapporten skulle tage udgangspunkt i landebesøg af Kommissionen. Landebesøgene blev grundet COVID-19-situationen afholdt virtuelt.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. oktober 2020 forventes en præsentation af rapporten efterfulgt af en horisontal drøftelse med afsæt i retsstatsrapportens indledende kapitel om retsstatssituationen på tværs af EU.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemsstater, herunder Danmark, har løbende udtrykt støtte til Kommissionens øgede monitorering af retsstatsforholdene på tværs af EU og i de enkelte medlemsstater.

Enkelte lande har modsat været mere kritiske over for Kommissionens øgede monitorering.

Der forventes samlet set opbakning til Kommissionens rapport samt det tyske formandskabs initiativ om en horisontal drøftelse af retsstatssituationen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det afgørende, at alle medlemsstater lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder demokrati og retsstatsprincippet. Efterlevelse af retsstatsprincippet er afgørende for både legitimiteten og effektiviteten af samarbejdet mellem EU's medlemsstater, inkl. det indre marked.

Regeringen bakker derfor varmt op om Kommissionens initiativ om løbende at monitorere og drøfte efterlevelsen af retsstatsprincippet. Retsstatsrapporten forventes at kunne blive et nyttigt redskab til at identificere mulige, negative tendenser og til rettidigt at forebygge, at de udvikler sig til deciderede problemer, som det efterfølgende er vanskeligt at rette op på. Regeringen finder samtidig, at retsstatsrapporten er et nyttigt supplement til artikel 7-procedurerne, EU-domstolens virke og den kommende retsstatsmekanisme.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.